

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou v právní věci žalobce: **M. P.**, nar., státní příslušník , bytem B., zastoupený: JUDr. Janem Žateckým, advokátem se sídlem Na Podkovce 171/16, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 25. 10. 2011, čj. OAM-2424/VL-14-K02-R3-2000, E. č. ,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 25. 10. 2011, aj. OAM-2424/VL-14-K02-R3-2000, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

Toto rozhodnutí žalobce napadá žalobou a požaduje rozhodnutí zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení. Tvrdí, že žalovaný nepostupoval v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, čímž porušil ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Žalovaný

též nedbal, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu, jakož toho, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly, čímž porušil ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu. Žalovaný dále z při plnění úkolů vyplývajících z jeho působnosti nevycházel žalobci podle možností vstříc a porušil tím § 4 odst. 1 správního řádu. Při hodnocení podkladů pro vydání rozhodnutí žalované též nepřihlédl pečlivě ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci, čímž porušil povinnost stanovenou v ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu a nesprávně tak posoudil žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu. Žalovaný rovněž neuvedl v dostatečné míře důvody výroku svého rozhodnutí, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, což mu ukládá ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu. Žalovaný se neřídil právním názorem krajského soudu. Žalobce tvrdí, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu stanovené v § 12 zákona o azylu, že nebyla řádně posouzena možnost udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a též že se na něj vztahuje § 14a zákona o azylu o udělení doplňkové ochrany.

S ohledem na obecnost žalobních tvrzení soud vyzval žalobce ke konkretizaci žalobních bodů. V doplnění žaloby žalobce uvedl, že rozhodnutí žalovaného napadá ve výroku, kterým bylo rozhodnuto, že se neuděluje mezinárodní ochrana podle § 14 a § 14a zákona o azylu. Žalovaný totiž porušil ustanovení § 3 a § 68 správního řádu, neboť se zcela nevypořádal a řádně neodůvodnil, proč žalobce nesplňuje důvody udělení ochrany právě podle § 14 a § 14a zákona o azylu. Žalovaný se zejména nevypořádal s tvrzením žalobce, že jeho případ je případem hodným zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu, a to i s ohledem na ustanovení § 14a citovaného zákona. Žalobce v žalobě rekapituluje důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany a uvádí, že teprve v tomto třetím rozhodnutí žalovaný zpochybňuje věrohodnost žalobcovy výpovědi a nebere ohled na časový odstup od předmětných událostí. Žalobce též zpochybňuje tvrzení žalovaného, že míra nebezpečí hrozící žalobci by neměla být velkého rozsahu, neboť v současné praxi by policistovi jako svědkovi byl poskytnut větší rozsah ochrany, než je poskytován řadovým občanům Ukrajiny. Podle názoru žalobce nelze jeho situaci po návratu do vlasti posuzovat pouze ve světle současné praxe. Stále zůstává faktem, že v rozhodné době mu nebyla poskytnuta žádná ochrana. Žalobcovy obavy po případném návratu do vlasti nemůže rozptýlit ani konstatování žalovaného, že pachatel vraždy si již trest odpykal. Navíc zákonná úprava na ochranu svědka se netýká svědků, kteří již svědčili. Vzhledem k tomu, že pachatel si trest již odpykal, pociťuje žalobce obavy pro případ návratu mnohem větší obavy, než tomu bylo dosud.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce jednak tvrdil, že na Ukrajině není zajištěna ochrana svědků a poté, že o takové právní úpravě nevěděl. Žalovaný ale prokázal, že taková ochrana na Ukrajině existuje (zákon Ukrajiny o zajištění bezpečnosti osob, které s e účastní trestního řízení, ze dne 23. 12. 1993, č. 3782-XII). Žalobce jí ale nevyužil. Žalovaný má přitom pochybnost o tom, že žalobce jako policista by nevěděl o možné ochraně svědka. Nicméně pokud žalobce nevyužil dané zákonné možnosti ochrany svědků, je jen spekulací hodnotit účinnost takové ochrany. Při zpracování nového rozhodnutí žalovaný vycházel z celé řady informací, které jsou součástí správního spisu. Ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu byla žalobci opakovaně poskytnuta možnost seznámit se s těmito informacemi o zemi původu a vyjádřit se k nim, resp. byl seznámen s jím požadovanými informacemi. Žádné nové informace či skutečnosti však žalobce neuvedl. V napadeném rozhodnutí žalovaný velmi podrobně rozvedl důvody neudělení humanitárního azylu i doplňkové ochrany. Žalovaný má za to, že se při posuzování žádosti žalobce o mezinárodní ochranu nedopustil žádné nezákonnosti. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem o

azyly a správním řádem a současně v intencích právního názoru rozsudku Krajského soudu v Praze.

Ze správního spisu vyplynuly tyto skutečnosti:

Žádost o udělení mezinárodní ochrany (dříve žádost o azyl) podal žalobce dne 3. 11. 2000. Důvodem žádosti byla skutečnost, že žalobce byl svědkem vraždy a svědčil u soudu. Posléze byl z tohoto důvodu napaden a zbit mafií, která mu též vyhrožovala smrtí. Protože byl policista, nikdo mu neposkytl ochranu. Při pohovoru dne 30. 4. 2000 tento důvod odchodu z vlasti potvrdil. Doplnil, že vystupoval jako svědek v případě vraždy ve městě Halič, která se odehrála v roce 1999. Uvedl, že v té době pracoval jako policista, po své službě se vracel domů a zaslechl v parku volání ženy o pomoc. Když přiběhl na místo, zjistil, že žena je zavražděná. Jednoho z pachatelů zadržel a druhý z místa unikl. Zadrženého odvedl na policii, kde byl sepsán protokol. Žádná ochrana žalobce jako svědka nebyla zajištěna ani u policie ani u soudu. Soudní proces byl ukončen a muž, kterého zadržel a proti kterému svědčil, byl odsouzen na 8 let. O celém případu informovala místní televize a místní tisk. Za dva měsíce byl žalobce kolem poledne na ulici přepaden třemi muži a zmlácen. Ač volal o pomoc, nikdo mu nepomohl. Jeho zranění si vyžádalo ošetření v nemocnici (měl podlitiny po celém těle a otřes mozku). Na policii vše nahlásil, ale nic se nedělo. Za tři dny přijeli „mafíáni“ k žalobci domů a vyhrožovali celé rodině. Po žalobci chtěli, aby odvolal svou výpověď. Žalobce se nechal formálně rozvést a odjel z Ukrajiny. Jiné problémy ve vlasti neměl. Po odchodu se s rodinou nekontaktoval.

První negativní rozhodnutí ve věci (prvostupňové ze dne 17. 7. 2011 a druhostupňové ze dne 1. 8. 2003) pro vady řízení zrušil a k dalšímu řízení vrátil Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 17. 2. 2005 č.j. 47 Az 882/2003 – 40. Soud v obou přezkoumávaných rozhodnutích postrádal jakékoliv zdůvodnění, proč žalobci nebyl udělen azyl podle § 14 zákona o azyly (tj. azyl z humanitárních důvodů).

Při dalším pohovoru dne 26. 2. 2007 žalobce potvrdil správnost a pravdivost dříve poskytnutých údajů. K závěru svého působení u policie uvedl, že pouze odevzdal zbraň a utekl. K informaci o existenci zákona na ochranu svědků a jeho platnosti od 23. 12. 1993 žalobce uvedl, že o této možnosti nevěděl, a proto ji nevyužil. K otázce za jakých okolností by připustil návrat do vlasti, žalobce uvedl, že za žádných okolností, protože žije s přítelkyní a chtěl by založit rodinu.

Žalovaný dne 9. 3. 2007 vydal další negativní rozhodnutí. I toto rozhodnutí zrušil a žalovanému k dalšímu řízení vrátil Krajský soud v Praze, a to rozsudkem ze dne 23. 8. 2007, č.j. 49 Az 10/2007-28. Soud konstatoval, že žalovaný nesplnil to, co mu krajský soud ve svém předchozím rozsudku uložil. Žalovaný se vůbec nezjišťoval, jak se obecně realizuje zákon na ochranu svědků, ani jak se realizoval v rozhodné době či realizuje nyní u policistů, a proto vůbec nezhodnotil osobní situaci žalobce, jak mu soud uložil.

Dne 3. 6. 2008 proběhl další pohovor. Žalobce zopakoval důvody, které jej vedly k odchodu z vlasti. K ukončení pracovního poměru uvedl, že jej neukončil oficiálně, pouze

odevzdal zbraň. Kromě mafie se obává i vězení za to, že pracovní poměr takto ukončil. Neodevzdal odznak a neohlásil výjezd do zahraničí, což bylo povinné.

Dne 3. 9. 2009 se konal další pohovor. Žalobce popsal okolnosti zadržení vraha, přičemž jeho výpovědi se v některých detailech lišily od původních výpovědí. Potvrdil, že se obává msty mafie a také následků za řádné neukončení pracovního poměru a neohlášení výjezdu do zahraničí.

Poslední pohovor ve věci se konal dne 23. 2. 2011. Žalobce podrobně popisoval okolnosti jeho práce policisty v bance. Dále opět hovořil o okolnostech vraždy a následného přepadení ze strany kamarádů odsouzeného pachatele vraždy. Také hovořil o vyhrožování tehdejší manželce.

Dne 25. 10. 2011 žalovaný vydal žalobou napadené rozhodnutí. K neudělení humanitárního azylu uvedl, že si na základě doporučení soudu vyžádal informace o tom, jak se realizuje zákon na ochranu svědků obecně a u policistů. Z Informace MZV, č.j. 106030/2011-LPTP ze dne 20.července 2011, vyplynulo, že problém nebyl v době žadatelových potíží v samotném zákoně, ale spíše v jeho realizaci v praxi. Poskytování právní ochrany svědkům bylo vždy upraveno v právních předpisech, ale z důvodu vysoké korupce u policie, někdy také propojení s mafií, bylo zbytečné domáhat se v některých případech ochrany. V roce 1999 předmětnou záležitost upravoval článek 180 trestního zákoníku, dle kterého se zastrašování svědka, tj. i policisty, považovalo za trestný čin. Kromě toho v té době platil i zvláštní zákon o zajištění ochrany osob, které se účastní trestního řízení, který platí dosud. V současné praxi by však policistovi jako svědkovi byl poskytnut mnohem větší rozsah ochrany, než jaký je poskytován řadovým občanům Ukrajiny. Příslušný zákon stanoví velmi široký rozsah možností ochrany, přičemž „mafie“ si (jako všude ve světě) vždy může nalézt způsob, jak zaútočit. Vzhledem k relativně malé výši trestu by míra nebezpečí hrozícího žadateli neměla být velkého rozsahu. Dále informace MZV konstatuje, že formálně mohli ukrajinští policisté cestovat do zahraničí bez jakéhokoliv omezení, přičemž měli vždy informovat o svých plánech nadřízeného. V případě žadatele lze s jistotou předpokládat, že byl propuštěn z práce. Jiný právní problém jeho odjezd však nezpůsobí. Žalovaný za těchto okolností konstatoval, že obavy žadatele z jeho návratu do vlasti považuje za značně zveličené a neodpovídající realitě. Ačkoli se shora uvedené zákony v předmětné době vzhledem k rozšířené korupci nijak zvlášť v ukrajinské společnosti nedodržovaly, zůstává faktem, že žadatel se ani nepokusil této možnosti využít, a vlast opustil. Tvrdí-li žadatel, že o takovéto možnosti nevěděl, je žalovaný přesvědčen, že žalobce měl ve vlasti určitě příležitost si informace o možnostech své ochrany v jeho tehdejší situaci (byl policistou) zajistit. Žalovaný dále uvedl, že po provedení dalších tří pohovorů nelze přehlédnout určité zásadní rozpory v jednotlivých žadatelových výpovědích, které věrohodnost jeho výpovědí značně snižují. Jedná se zejména o popis činnosti žalobce při jeho zásahu proti pachatelům trestného činu. Žalovaný proto má značné pochybnosti o situaci žadatele bezprostředně před jeho odchodem z vlasti. Bez ohledu na to vycházel žalovaný ze shromážděných informací a uzavřel, že v současné praxi by policistovi, jako svědkovi trestného činu byl poskytnut mnohem větší rozsah ochrany, než jaký je poskytován řadovým občanům Ukrajiny. Žalobce má v případě svého současného návratu do vlasti a zároveň při eventuelním opakování svých potíží, možnost využít právní systém své země zajistit si ochranu svých práv. Navíc uběhla od popisovaných událostí relativně dlouhá doba a míra nebezpečí hrozícího žalobci není tedy evidentně takového rozsahu, aby jeho případ byl posuzován jako případ hodný zvláštního

zřetele. Žalovaný přihlédl také k věku a zdravotnímu stavu žalobce a dospěl k závěru, že je schopen se o sebe postarat.

K neudělení doplňkové ochrany žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce se v případě návratu do vlasti se obává uvěznění z toho důvodu, že řádně neukončil pracovní poměr, nehlásil odjezd do zahraničí a nepožádal o povolení odcestovat. K takovému závěru žalovaný nedospěl, a to zejména na základě skutečností uvedených Informaci MZV, č.j. 106030/2011-LPTP, ze dne 20. července 2011. Z této informace plyne, že ukrajinští policisté mohli v předmětné době cestovat do zahraničí bez jakéhokoliv omezení, přičemž měli vždy informovat o svých plánech nadřízeného. Jediným hrozícím postihem za nedodržení těchto postupů je dle zprávy propuštění ze zaměstnání. Pokud jde o poskytování právní ochrany svědkům, konstatoval žalovaný tytéž okolnosti jako při posuzování humanitárního azylu, tj. že v současné praxi by policistovi jako svědkovi trestného činu byl poskytnut mnohem větší rozsah ochrany, než jaký je poskytován řadovým občanům Ukrajiny. Příslušný zákon přitom stanoví velmi široký rozsah ochrany. Taktéž relativně malá výše trestu pro pachatele vraždy nenasvědčuje, že by míra nebezpečí měla být velkého rozsahu. Navíc uběhla od popisovaných událostí relativně dlouhá doba a nic nenasvědčuje tomu, že by po tolika letech nadále hrozilo nebezpečí ze strany přátel tehdy odsouzeného pachatele. Žalovaný též uvedl, že neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu obecně po návratu do vlasti nehrozí žádné nebezpečí ze strany státních orgánů ani soukromých osob. Ani v řízení nového cestovního dokladu není na Ukrajině žádným závažným problémem. Ke skutečnosti, že žalobce nemá momentálně cestovní doklad potřebný k cestě do vlasti a zastupitelský úřad Ukrajiny v České republice mu v minulosti podle jeho sdělení s tímto problémem nijak nepomohl, žalovaný uvedl, že je možné požádat o pomoc mezinárodní nevládní organizaci IOM (pozn. soudu: Mezinárodní organizace pro migraci - International Organization for Migration). Žalovaný dále uvedl, že žalobce má po návratu možnost svá práva ve vlasti chránit, může se bezpochyby obrátit v případě jakýchkoliv obtíží na příslušné kompetentní orgány. Jedno či dvě napadení ze strany přátel odsouzeného zločince v souvislosti s ukončením soudního procesu samo o sobě nesvědčí o jakémisi cíleném pronásledování žalobce ani o tom, že by byl ve vlasti vystaven mučení, či jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Zjevně se jednalo o nezákonné jednání soukromých osob. Pokud byl pachatel odsouzen v souladu s platnými zákony k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, svůj trest si zřejmě již i odpykal. Navíc od spáchání trestného činu uběhla doba asi třinácti let a odpadl i tento potenciální problém. Žalovaný proto nedospěl k závěru, že žalobci v případě jeho návratu do vlasti přímo a bezprostředně hrozí mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Taktéž uzavřel, že vycestování žalobce nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Partnerský vztah s jeho přítelkyní žalobce rovněž není okolností, která by naléhavě vyžadovala udělení doplňkové ochrany, neboť problematiku pobyť za účelem sloučení upravuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců.

Soud přezkoumal na základě podané žaloby napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Žalobce s ohledem na jeho konkretizující podání ze dne 20. 2. 2012 rozhodnutí žalovaného napadá pouze ve výroku, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle §14 a § 14a zákona o azylu. Brojí tedy proti posouzení humanitárního azylu a doplňkové ochrany. Ostatně nedostatečné odůvodnění výroku o neudělení azylu bylo mimo jiné důvodem, proč bylo zrušeno předchozí rozhodnutí

žalovaného. Soud se proto nejprve zaměřil na přezkum právě výroku o neudělení humanitárního azylu.

Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Obecně je třeba uvést, že „*smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.*“ – viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004-55.

Humanitární azyl může být udělen pouze na základě úvahy žalovaného. Nelze o něj žádat. Jelikož na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je o něm rozhodováno na základě správního uvážení žalovaného, je omezen i jeho soudní přezkum, a to pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů a z hlediska respektování zákazu libovůle. Soudní přezkum lze proto zaměřit pouze na to, zda v řízení, které vydání rozhodnutí žalovaného předcházelo, nebyl žalobce zkrácen na svých procesních právech závažným způsobem, zda samotné rozhodnutí žalovaného netrpí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů či nesrozumitelnost a zda není diskriminační ve smyslu zákazu libovůle. Popsané vady žalobou napadeného rozhodnutí soud neshledal. Napadené rozhodnutí je v této posuzované části zcela přezkoumatelné, není nesrozumitelné a rovněž netrpí vadou nedostatku důvodů. Žalovaný podrobně rozebral situaci žalobce, k níž si obstaral potřebné množství informací, s nimiž měl žalobce možnost se seznámit a vyjádřit se k nim. Na základě toho pak dospěl k logickým závěrům o tom, že situace žalobce není natolik tíživá, aby odůvodňovala poskytnutí humanitárního azylu. To samozřejmě neznamená, že situace žalobce je snadná. Negativní jevy v případě žalobce však podle názoru žalovaného nedosahují takové intenzity, aby jeho případ byl posuzován jako případ hodný zvláštního zřetele. Jestliže žalovaný při svém rozhodnutí neporušil žádná procesní pravidla, ani jeho rozhodnutí nevykazuje znaky libovůle, nemůže soud tomuto závěru nic vytknout.

Pokud jde o časové hledisko, tj. okamžik, ke kterému je třeba situaci žalobce při rozhodování o humanitárním azylu posuzovat, je zřejmé, že rozhodující musí být situace žalobce v době rozhodování. V opačném případě by tento institut postrádal smysl, který byl vyložen shora. Jistě není vyloučeno, aby důvody, pro které je humanitární azyl udělován, trvaly již od opuštění vlasti. Fixovat je však jen k tomuto okamžiku by ale znamenalo, že nebude tímto institutem postižitelná změna v situaci žalobce poté, co svoji vlast opustil. Žalovaný se proto nedopustil logické chyby, pokud situaci žalobce posuzoval ve světle současné praxe.

V dalším kroku se pak soud zaměřil na posouzení doplňkové ochrany. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se přitom podle ustanovení § 14a odst. 2 citovaného zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

K udělení doplňkové ochrany je třeba splnit všechny podmínky stanovené § 14a odst. 1 zákona o azylu kumulativně, tj. že žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba); (3) vážné újmy; (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu; (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (§ 15 zákona o azylu). O první, třetí a pátou podmínku není v projednávané věci sporu, všechny tři jsou splněny. Vyhrožování fyzickou likvidací nepochybně spadá pod čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, z něhož § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu primárně vychází. Spor je fakticky veden o podmínku druhou a čtvrtou, tj. zda žalobci hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy a zda může či nemůže z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu.

Žalovaný dospěl k závěru, že tu již není reálná hrozba, že bude žalobce po svém návratu do vlasti znovu vystaven útokům motivovaných mstou za to, že svým svědectvím přispěl k uvěznění pachatele trestného činu. Jeho úvaha vychází zejména z časového odstupu od zmiňované události a také z relativně nízké výše trestu. Tyto úvahy jsou v zásadě správné. Je nepochybné, že každý účastník trestního řízení, který byl negativně konfrontován s pachatelem trestného činu či s jeho blízkými osobami (ať již oběť nebo svědek), může pociťovat obavy různé intenzity. Taková obava je častá i v zemích s vyspělým systémem právní ochrany, neboť v podstatě žádný stát není schopen zabránit veškeré trestné činnosti. Zpravidla přitom s odstupujícím časem riziko msty pachatele klesá a tím klesá i případná obava na straně svědka nebo oběti. Není jisté vyloučeno, že subjektivně to může být vnímáno jinak. Rozhodující pro posuzování reálné hrozby je však hledisko objektivní. Soud má za to, že žalovaný situaci žalobce z objektivního hlediska vyhodnotil správně. Indicií, že tu reálné nebezpečí již není, je i ta skutečnost, že žalobce za celou dobu svého pobytu na území České republiky nebyl od své rodiny či přátel žijících na Ukrajině informován o případných rizicích jeho návratu, např. o tom, že by ho pachatel či jeho přátelé hledali či zjišťovali, kde se nachází, resp. takovou skutečnost netvrdí.

Ačkoli již jen závěr o neexistenci hrozby skutečného nebezpečí musí být nutně důvodem pro neudělení doplňkové ochrany, je vhodné pro úplnost uvést, že i závěr žalovaného o možnostech ochrany v zemi původu považuje soud za správný. Ačkoli v době, kdy žalobce opouštěl svoji zemi, byla policie v návaznosti na první incident s mafií nečinná, nelze z toho

automaticky dovodit, že bude nečinná i v případě dalších případných incidentů. Z provedených pohovorů přitom plyne, že žalobce po druhém incidentu s mafií již policii nekontaktoval, neboť měl za to, že Ukrajina nemá zákon na ochranu svědků. Tato skutečnost z pohledu soudu jednoznačně jde k jeho tíži při posuzování toho, zda unesl břemeno tvrzení ohledně nedostatečnosti, resp. nedostupnosti, ochrany před vážnou újmou v zemi původu. Soud přitom vyházel zejména z prvního provedeného pohovoru, neboť má za to, že ten nejvěrněji odráží okolnosti, za nichž žalobce zemi původu opustil. Další pohovory již byly provedeny s menším či větším odstupem a je proto třeba při jejich hodnocení vycházet z toho, že výpovědi mohou být v určitých momentech zkresleny. Soud přitom není toho názoru, že rozpory ve výpovědích ohledně popisu činnosti žalobce bezprostředně po zásahu proti pachateli trestného činu, jak je identifikoval žalovaný ve svém rozhodnutí, činí výpověď jako celek nevěrohodnou.

Při prvním pohovoru žalobce uvedl, že poté, co odevzdal pachatele policii, byl sepsán protokol, ale jeho ochrana jako svědka zabezpečena nebyla. Za dva měsíce jej pak poprvé napadla mafie. Tento incident policii hlásil, nic se však nedělo. Za tři dny přišla mafie znovu a vyhrožovala i jeho rodině. Na dotaz, zda stát zasáhl poté, co jej mafie navštívila podruhé, žalobce odpověděl, že ne, že Ukrajina nemá zákon na ochranu svědků. Z toho pro soud plyne, že po druhém útoku již policii nekontaktoval, resp. o tom před správním orgánem nehovořil. Tím ovšem neunesl břemeno tvrzení ohledně nedostatečnosti, resp. nedostupnosti, ochrany před vážnou újmou v zemi původu. Proto i ohledně této podmínky soud uzavírá, že nebyla splněna.

K obecným námitkám ohledně dodržení pravidel vedení správního řízení soud konstatuje, že žádnou takovou procesní vadu v řízení o žalobcově žádosti nezjistil.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze 31. května 2012

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová